

RESMÎ İSTATİSTİKLERDE VERİ GİZLİLİĞİ VE GİZLİ VERİ GÜVENLİĞİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, resmî istatistiklerde veri gizliliğine ve gizli verinin güvenliğinin sağlanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2– (1) Bu Yönetmelik, Resmî İstatistik Programı çerçevesinde üretilen istatistik çalışmalarındaki gizlilik ve güvenlik uygulamalarını kapsar.

Dayanak

Madde 3– (1) Bu Yönetmelik, 10/11/2005 tarihli ve 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanununun 13 üncü maddesi hükmüne dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4– (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Başkanlık: Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığını,
- b) Bireysel Veri: Hakkında bilgi toplanan istatistikî birimlerin özellikleri ile birlikte tanımlandığı veriyi,
- c) Doğrudan Tanınma: Bir istatistikî birimin kimliğinin; adı, adresi veya resmen verilmiş ve genel olarak bilinen bir kimlik numarası ile ortaya çıkarılmasını,
- ç) Dolaylı Tanınma: Bir istatistikî birimin kimliğinin, doğrudan tanımlamada yer almayan diğer özelliklerinden faydalanılarak ortaya çıkarılmasını,
- d) Gizli Veri: İstatistikî birimin doğrudan veya dolaylı bir şekilde sahip olduğu özellikleri ile birlikte tanınabilmesine ve bu şekilde bireysel bilgilerin açığa çıkarılmasına imkân sağlayan bireysel veya tablo hâlinde saklı tutulan veriyi,
- e) İstatistik Amaçlı Kullanım: İstatistikî birimlerden toplanan verilerin sadece istatistikî tabloların oluşturulması ve istatistikî analizlerin yapılması için kullanımını,
- f) İstatistikî Birim: Yapılan sayım veya örnekleme çalışmalarına konu olan, hakkında veri toplanacak gerçek ve tüzel kişiler ile kurum ve kuruluşları,

g) İş Kayıtları Sistemi: Gayrisafi Millî Hasılaya katkısı bulunan, ülke sınırları içerisinde tüm ekonomik faaliyetleri gösteren ve idarî kayıtlarda yer alan tüm işletmeleri ve onlara ilişkin kimlik, tabakalama, demografik, ilişki ve benzeri değişkenleri içeren sistemi,

ğ) Kanun: 10/11/2005 tarihli ve 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanununu,

h) Kurum/Kuruluş: Program kapsamında istatistik üreten kurumları/kuruluşları,

ı) Program: Resmî İstatistik Programını,

i) Resmî İstatistik: Kurumda veya Programda yer alan konularda istatistik üretecek kurum ve kuruluşlar tarafından derlenen verilerin, kitle özelliklerini ortaya koymak amacıyla işlenmesi ile elde edilen bilgiyi,

j) Veri: Anket veya idarî kayıtlar yoluyla elde edilen nicel ve/veya nitel istatistikî bilgileri, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Gizli Veriye İlişkin Hükümler

Gizli verinin istisnaları

Madde 5– (1) Resmî istatistik çalışmaları kapsamında kullanılan;

a) Herkese açık kaynaklardan elde edilen veriler ile iş kayıtları sistemi kapsamında bulunan istatistikî birimlerin bu nitelikteki unvan, faaliyet ve adres bilgileri,

b) İstatistikî birimin, bizzat kendisi veya açıkça yetkili kıldığı vekili ya da yetkili kanuni temsilcisinin yazılı onayı ile açıklanmasına izin verdiği sadece kendisine ait bireysel veriler,

gizli veri niteliğinde değerlendirilmez.

(2) İdarî kayıtların resmî istatistik üretim sürecine dâhil olması hâlinde, bu Yönetmelikte belirtilen gizlilik hükümleri, sadece bu kayıtları tutan kurum ve kuruluşlardan yalnızca istatistik üretmek amacıyla idarî kayıtları olarak kullanan kurumlar/kuruluşlar için uygulanır.

Tablolaştırılmış veride gizlilik

Madde 6– (1) Bireysel veriler, çeşitli özelliklerine göre gruplandırılmaları yoluyla tablolaştırılarak kullanıma açılabilir.

(2) Bireysel verilerin toplulaştırılması ile oluşturulan tablonun herhangi bir hücresindeki bilginin ait olduğu;

a) İstatistikî birim sayısının üçten az olması,

b) İstatistikî birim sayısı üç ve daha fazla olduğu hâlde herhangi bir birime ait bilginin o hücredeki toplam bilginin yüzde sekseninden, iki birime ait bilginin o hücredeki toplam bilginin yüzde doksandan fazlasını oluşturması,

durumunda ilgili hücredeki veri gizli kabul edilir.

(3) Gizli verilerin bulunduğu hücre, ancak gizli veriler ortaya çıkmayacak şekilde başka hücre veya hücrelerle birleştirildikten sonra açıklanabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kurumların/Kuruluşların Yükümlülükleri

Gizli verinin korunması

Madde 7– (1) Kurumların/kuruluşların yetkilileri, Programda belirtilen resmî istatistik çalışmalarının, gizli verilerin açıklanmasına imkân vermeyecek şekilde yürütülmesini sağlar, bu verilerin istatistikî amaç dışında kullanılmaması için her türlü önlemi alır ve istatistik üretiminin her aşamasındaki gizli verinin bulunduğu ortama yetkisiz kimselerin fiziksel veya elektronik yollarla erişiminin engellenmesi için gerek duyulan güvenlik sistemlerini belirler ve kullanır.

Görevlilerin tespiti

Madde 8– (1) Gizli verilere yalnızca resmî istatistik üretiminde görev alanlar, görevlerini yerine getirebilmek için ihtiyaç duydukları ölçüde erişebilir.

(2) Kurumlar/kuruluşlar, sorumlulukları altındaki veri derleme, işleme ve saklama çalışmalarını kimlerin yürüteceğini belirleyerek bu görevlilerin hangi ayrıntıdaki veriye ulaşabileceklerini, hangi tarihlerde yetkili olduklarını açık olarak tanımlar ve istatistik üretim sürecinin her aşamasındaki görev değişikliklerinin düzenli olarak kaydını tutar.

Gizli/bireysel verinin paylaşım sınırı

Madde 9– (1) Resmî istatistiklerin üretilmesi için veri toplayan ve işleyen görevliler ile toplanan veriden üretilen istatistikleri saklamakla görevli personel, gizli/bireysel veri ile gizli/bireysel veriye ulaşılmasını sağlayacak toplulaştırılmış veriyi istatistik üretim sürecinde görevlendirilenler dışında hiçbir organ, makam, merci veya kişiye veremezler.

(2) Resmî istatistik üretim ve dağıtım sürecindeki görevlilerin bu yükümlülüğü, görevlerinden ayrılmalarından sonra da devam eder.

(3) Gizli veriler idarî, adlî ve askerî hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz ve ispat aracı olamaz.

Bireysel verinin bilimsel amaçlı kullandırılması

Madde 10– (1) Kurum tarafından derlenen ve saklanan bireysel veriler, ancak istatistikî birimlerin doğrudan veya dolaylı olarak tanınmasına yol açacak bölümleri gizlendikten sonra,

münferit birimlere atıfta bulunmayan bilimsel amaçlı araştırmalarda kullanılması kaydı ve Başkanlığın yazılı izni ile araştırmacıların kullanımına açılabilir.

(2) Bireysel verileri kullanma hakkını elde edenler, bu hakkı üçüncü şahıslara devredemezler ve elde ettikleri verileri hiçbir kişi veya kuruluşa veremezler.

Gizliliği sağlama taahhüdü

Madde 11– (1) Resmî istatistiklerin üretim sürecinin her aşamasında görevlendirilen personele, Kanunda ve bu Yönetmelikte öngörülen gizlilik ilkelerini içeren bir eğitim verilir. Ayrıca, bu personelden Ek-1’de yer alan "Gizlilik Taahhüt Belgesi" alınır.

Bilgi taleplerinin karşılanması

Madde 12– (1) Kurumlar/kuruluşlar, resmî istatistik çalışmaları kapsamında veri derledikleri istatistikî birimlerin, istatistikî verinin gizliliğinin sağlanması için alınan önlemler ve hakları ile ilgili konularda bilgi taleplerini karşılamakla yükümlüdür.

İstatistikî birimlerin hakları

Madde 13– (1) İstatistikî birimler, kendilerine ait gizli verinin izinsiz açıklanması durumunda uğradıkları maddi ve manevi her türlü zararın tazminini isteyebilir. Bu amaçla açılan davalarda Başkanlık veya diğer kurumlar/kuruluşlar aleyhine tazminata hükmedilmesi durumunda, bu hususta kusuru olan memur ve diğer görevlilere genel hükümlere göre rücu edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Veri Gizliliği İhtisas Komisyonu

Veri Gizliliği İhtisas Komisyonu

Madde 14– (1) Başkanlık personeli veya Programda yer alan kurum/kuruluş personeli ve konuyla ilgili uzmanlar arasından Başkan onayıyla seçilen ve en az üç kişiden oluşan Veri Gizliliği İhtisas Komisyonu kurulur.

(2) Veri Gizliliği İhtisas Komisyonuna, Başkanın belirleyeceği üye başkanlık eder.

Veri Gizliliği İhtisas Komisyonunun görevleri

Madde 15– (1) Veri Gizliliği İhtisas Komisyonunun görevleri şunlardır:

a) Veri gizliliği ve güvenliği konularındaki gelişmeleri takip etmek.

b) Veri gizliliği ve güvenliği konularındaki kurumsal stratejileri belirlemek.

c) Resmî istatistik çalışmaları kapsamında hangi verinin gizli veri olduğu hususunda gerektiğinde görüş oluşturmak.

(2) Komisyonun toplantı ve çalışma sonuçları tutanakla tespit edilir ve düzenlenen raporlar Başkanlığa sunulur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlük

Madde 16– (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 17– (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Türkiye İstatistik Kurumunun bağlı olduğu Bakan yürütür.

Ek-1

GİZLİLİK TAAHHÜT BELGESİ

Görevim nedeniyle edindiğim gizli verileri, görevim sırasında ve sonrasında yetkililer dışında hiç kimseye açıklamayacağımı, sorumluluğum altındaki gizli ve bireysel veriye üçüncü şahısların erişmelerine izin vermeyeceğimi, bu veriyi sadece istatistik üretmek amacıyla kullanacağımı ve bu çalışmalar sırasında 10/11/2005 tarihli ve 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanununda tanımlanan gizlilik ilkesi çerçevesinde hareket edeceğimi taahhüt eder, bu konuda şahsımdan kaynaklanan ihmal veya kusur sonucu istatistikî birimlerin uğradıkları zararlar nedeniyle açacakları davalarda hükmedilecek maddi ve manevi tazminatlar hakkında tarafıma rücu edilmesini kabul ettiğimi ve hakkımda uygulanacak müeyyidelerin bilgisine sahip olduğumu beyan ederim.

Tarih

Adı Soyadı

İmza